

Het Beleidskompas

Zonder goede diagnose geen oplossingen

Werkparade – 25 maart 2026

 Beleidskompas

Verandering is noodzakelijk

Beleidskompas

- Er zijn een aantal constateringingen:
 - Complexiteit van wet- en regelgeving is hoog.
 - Film van de uitvoering niet altijd goed doorleefd.
 - Uitvoering heeft moeite om taak/opdracht uit te voeren.
 - Burgers/ ondernemers door overheidshandelen in de knel: Doenvermogen.

- Verschillende rapporten over falend beleid:
 - Toeslagenaffaire – ongekend onrecht (2020)
 - Groningen – aardgaswinning (2023)
 - Klem tussen balie en beleid (2021)

The screenshot shows a Twitter thread with three tweets. The top tweet is from 'WidHous' (February 3, 2023) about the SCP's expectations for decentralization. The middle tweet is from 'Mandag 20 Februari 2023' (February 20, 2023) about municipalities struggling with the Participation Act. The bottom tweet is from 'Toren hoge kosten, wachtlijsten en gebrek aan zorgpersoneel' (February 20, 2023) about high costs and staff shortages in care.

This block contains a collage of documents and reports. It includes the 'Tweede Kamer' logo, 'OECD Reviews of Regulatory Reform: REGULATORY IMPACT ANALYSIS', 'Operatie Inzicht in Kwaliteit' (Operation Insight in Quality), 'Ongekend onrecht' (Unprecedented Wrong), 'Werk aan Uitvoering' (Work on Implementation), and 'Klem tussen balie en beleid' (Caught between the counter and policy). The 'Operatie Inzicht in Kwaliteit' document lists three key elements: Strategisch vasthouden, Continu verbeteren, and Samen leven.

ATR
Adviescollege
toetsing regeldruk

Wanneer is er sprake van kwalitatief goed beleid?

- De beoogde effecten van het beleid zijn bereikt (doeltreffend);
- het beleid is in overeenstemming met de juridische kaders die gelden (rechtmatig);
- het beleid is uitvoerbaar;
- het beleid is doenbaar;
- het beleid is rechtvaardig;
- een goede verhouding tussen de in te zetten middelen en behaalde effecten (doelmatig).

Kwaliteit leidt tot en komt voort uit een goede beleidstheorie.

Wat is het Beleidskompas?

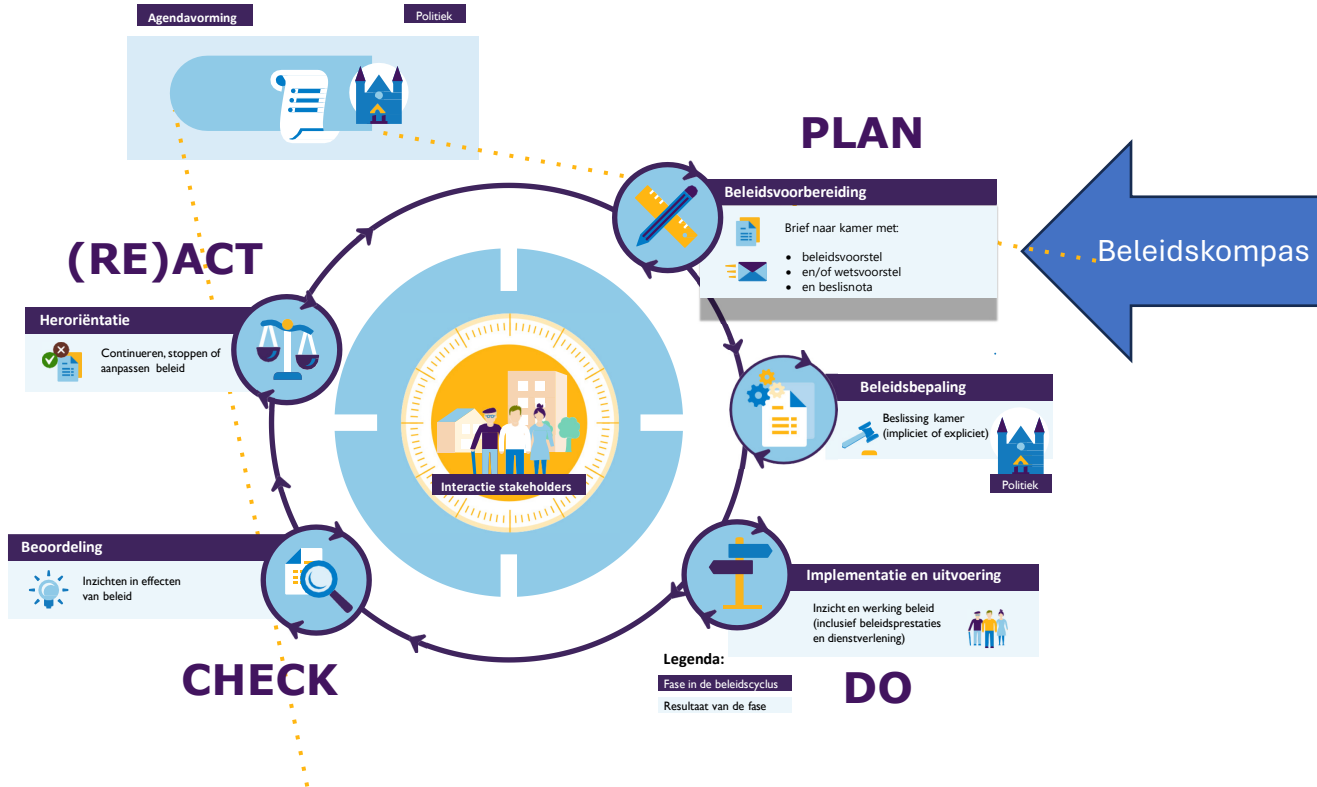
Per 1 januari 2024 dé verplichte werkwijze voor de beleidsvoorbereiding. Alles wat essentieel is voor een goede beleidsvoorbereiding zit in het Beleidskompas.

De benodigde stappen hoef je niet zelf te bedenken, het Beleidskompas helpt je om niets te vergeten.

Als je de structuur vanaf het begin van de beleidsvoorbereiding volgt:

- Doe je het proces zorgvuldig.
- Betrek je alle relevante betrokkenen.
- Neem je alle kwaliteitseisen mee.
- Overweeg je verschillende beleidsopties.

Beleidskompas in Beleidscyclus

Het Beleidskompas: 5 hoofdvragen

Beleidskompas

1 Wat is het probleem? >

2 Wat is het beoogde doel? >

3 Wat zijn de opties om dit te realiseren? >

4 Wat zijn de gevolgen van deze opties? >

5 Wat is de voorkeursoptie? >

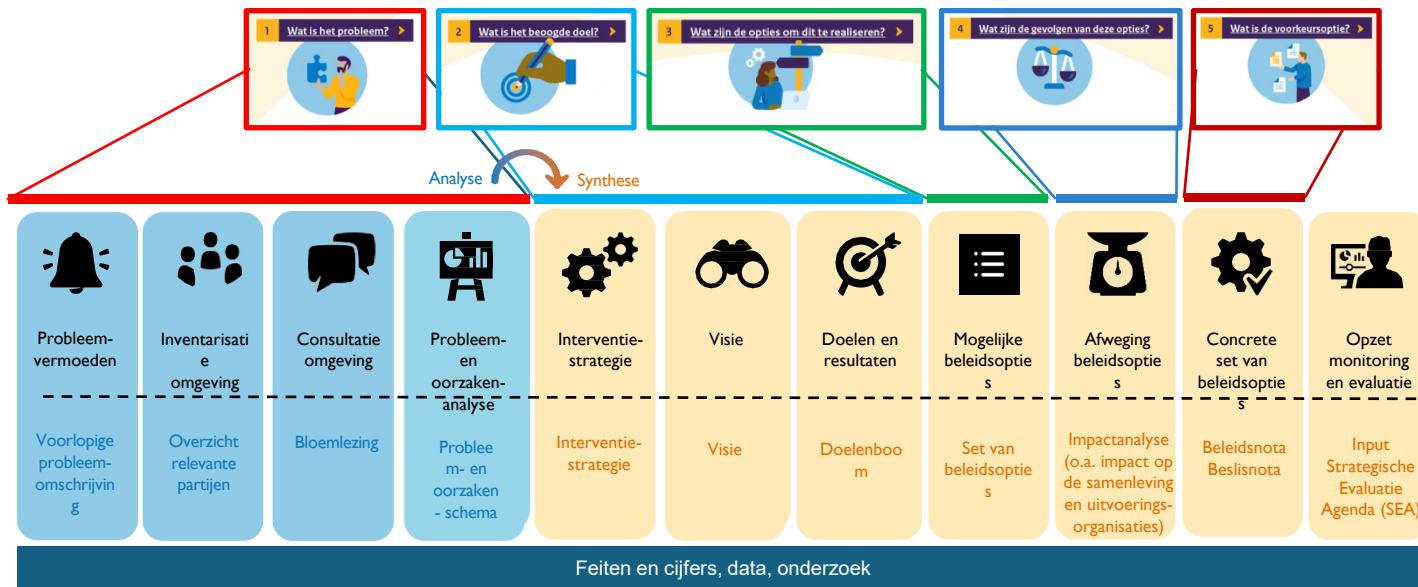
Wie is belanghebbend?

www.Beleidskompas.nl

(website van KCBR, waar naast Beleidskompas ook het hele draaiboek voor regelgeving is te vinden)

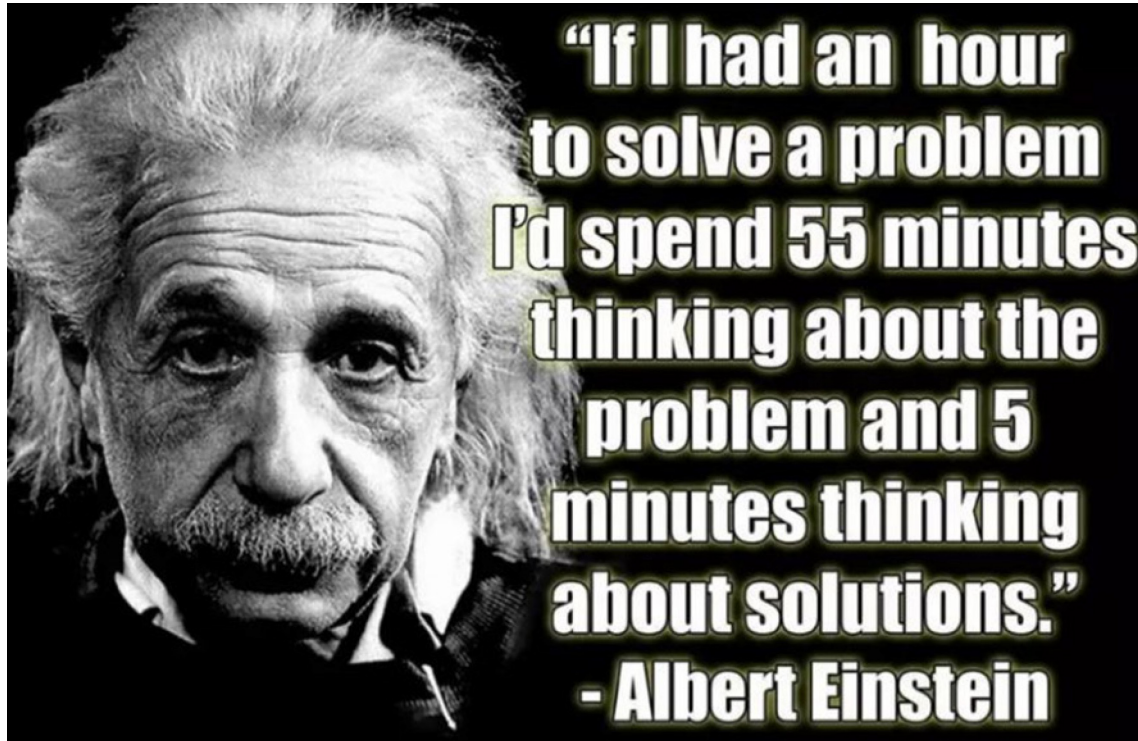
Opgavegericht Werken

In samenspel met de relevante omgeving

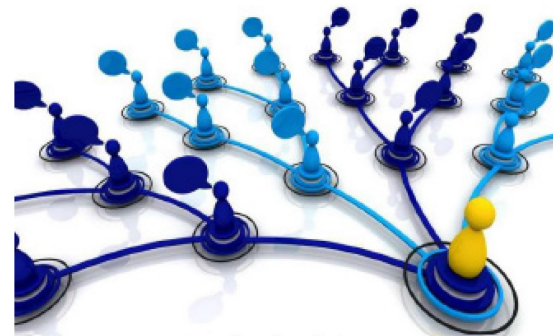
Zonder goede diagnose geen oplossingen

Verleg de focus

Verleg de focus van:

- Eerst vanuit de eigen organisatie probleem en oplossing bepalen, en dan pas stakeholders opzoeken

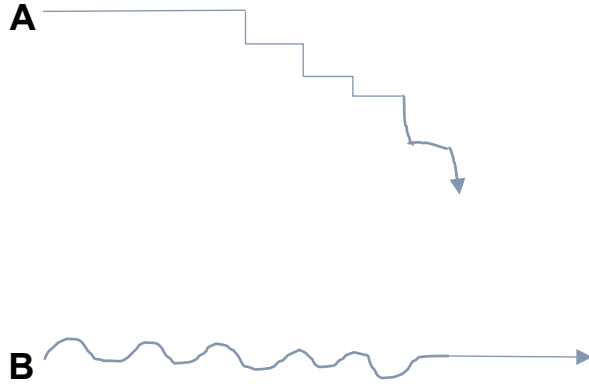

Naar focus op:

- Eerst probleemvermoeden bepalen, dan stakeholders inventariseren, en met hun input de opgave bepalen

Investeren aan de voorkant

A: oplossingsrichting (bijv Wet) die zonder goede diagnose is geïmplementeerd kan nog jaren aan herstelwerkzaamheden opleveren.

B: beleid met een goede diagnose, resulteert in evenwichtigere oplossingen zonder al te veel aanpassingen.

Rijksbrede aanpak verbeteren beleidskwaliteit

Op verschillende vlakken wordt gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van beleid, voorbeelden van initiatieven zijn:

- Verbeteren van educatie van ambtenaren;
- Aandacht en ruimte voor het belang van loyale tegenspraak;
- Aanpassing van de eed voor ambtenaren;
- Ontwikkeling van de Gids voor Ambtelijk Vakmanschap;
- **De introductie van het Beleidskompas (maart 2023)**
- Versterking Doenvermogenstoets (sinds 2017)
- Versterking Uitvoeringstoets en introductie invoeringstoets
- Beleidskeuzes uitgelegd